

Samtida musik

Samtida Musik 50 år

Lördag 15 maj 2010 kl 19.30
Capitol, S:t. Eriksgatan 82

Samtida-ensemblen spelar

Terry Riley, In C (1964)

Medverkande:

Bo Pettersson – klarinett
Emil Strandberg – trumpet
Kristine Scholz – piano
Magnus Bunnskog – accordion
Fabian Svensson – melodica
Malin Bång – sound objects
Sofia Jernberg – sopran
Eva Lindal – violin
Kicki Möller – violin
Peter Söderberg – gitarr
Peter Lindroth – keyboard
Magnus Andersson – gitarr
Pascal Jardry – elgitarr
Andreas Hedwall – trombon
Rei Munakata, instudering

In C – 1981 och 2004

Mitt första möte med Terry Rileys *In C* ägde rum 1981 vid en informell konsert på Musikhögskolan i Stockholm, där jag vid den tiden studerade. Konstellationen av musiker den gången blev ett möte mellan ännu unga och orutinerade musiker som jag själv, och andra betydligt mer etablerade och erfarna, några som till och med varit med och spelat musiken med Terry Riley redan på sextiotalet. Här fanns musiker som Gunnar Valkare, Bo-Anders Persson, Folke Rabe, Stefan Brolund, Lise-Lotte Norelius, Marie Selander, Christer Bothén...

Vi satt samlade i en halvcirkel i Ljuskällan på Ackis, en lördagkväll i mitten av maj. Anita Livstrand inledde ensam sin orubbliga följd av C:n i åttondelar på pianot, pulsen som alla andra relaterar till genom hela stycket, vi föll in i musiken en efter en, och sedan upplöstes tiden... Jag tror vi spelade i tre och en halv timme. Det blev under alla förhållanden ett mycket långt framförande, ingen ville helt enkelt sluta spela, ingen ville sluta lyssna, men till slut klingade ändå musiken bort i vårnatten.

Utan att den amerikanska minimalismen skulle få någon avgörande betydelse för min egen inriktning som musiker – den satte kanske mest spår i form av många framföranden av Steve Reichs *Piano Phase* (på två teorber) – framstår ändå *In C* den gången som en av de starkaste erfarenheter jag har gjort av att musicera i stor ensemble. Och ett av de tillfällen när musiken fått rent transcendentala dimensioner.

23 år senare blev jag inbjuden att medverka vid den årliga festivalen för ny musik i italienska Macerata, arrangerad av den välbekante bassisten Stefano Scodanibbio. Temat 2004 var amerikansk musik, och Terry Riley bland de inbjudna att spela. Avslutning skulle bli ett framförande av *In C* där alla festivalens deltagare, ett tjugotal musiker, var med. Riley själv stod för det vokala inslaget i ensemblen, präglad av hans gedigna skolning i klassisk indisk tradition. Instuderingen, i den mån man kan tala om en sådan, överlät Terry på Stefano Scodanibbio, kanske för att undvika någon språkförbistring med majoriteten av italienska musiker.

Den hållning som Riley själv förmedlade genom sin närvaro var den för honom typiskt antiauktoritära, att denna musik lever genom varje deltagande musiker, i dialog och samvaro med sina medmusiker, ledsagad av de 53 notfragment som utgör partituret till *In C*, men oberoende av någon yttre kontroll i form av dirigent eller ensembleledare. Men vi kände nog alla hur starkt Terry Rileys närvaro, med sin värme, humor och ödmjukhet, påverkade oss, samlade oss till en värdig avslutningskonsert i Macerata.

Min egen insats hade ett något bisarrt inslag, utan att någon annan kunde märka det. Lutan jag hade till hands var på barockmanér redan stämd en halvton lägre än normal tonhöjd. I stället för att stämma upp instrumentet för *In C* valde jag att transponera en halvton, och spelade i praktiken själv – *In D-flat!*

Peter Söderberg

In C i Carnegie Hall 2009

På scenen en orkester med instrument från alla tider och alla världsdelar. Närmast publiken till vänster en vokalgrupp med bl a Joan la Barbara för vem Philip Glass skrev sopranpartierna i Einstein on the Beach, därefter en blockflöjtskvartett, en plats för dirigenten Dennis Russel Davies - om han ville ha den - så Kronoskvartetten och längst till höger en barnkör. Terry Riley satt i mitten i nästa rad och spelade klaviatur. Philip Glass satt långt upp till höger vid en annan klaviatur. Morton Subotnick satt med sin klarinett ungefär på samma plats som klarinettisterna i en vanlig symfoniorkester. Stuart Dempster spelade trombon och haitisk snäcktrumpet, till höger om honom tre japanska kotos, osv.

Dirigenten Dennis Russell Davies satt mest stilla på sin plats bakom blockflöjtskvartetten. Men ibland gick han in och formade framförandet. Några gånger valde han att samla alla musiker på samma melodiska figur genom att stillsamt vandra genom orkestern med en stor skylt med en siffra på. Andra gånger tonade han bort en grupp musiker i taget, tills endast blockflöjterna eller kanske barnkören var kvar, varpå han släppte taget för att låta musiken åter långsamt växa till full kraft. Det var den 24 april 2009 och Carneige Hall var fullsatt.

”Imagine that a traveler from one-hundred years ago arrives at our doorstep and asks us why the music of the late twentieth century operates so frequently on the basis of cyclic repetition. Not just the rap and dance genres of popular culture, but also minimalism - perhaps the single most viable extant strand on the Western art-music tradition.” Så skriver den amerikanska musikvetaren Susan McLary när hon skildrar minimalismen i ett större historiskt sammanhang. Byggt av influenser från asien, afrika, europa och nordamerika, tonar bilden fram av minimalismen som ett uttryck för globaliseringen - vår moderna världsbild.

Henrik Strindberg

Lästips:

Rap, Minimalism, and Structures of Time in Late Twentieth-century Culture av Susan McLary finns i antologin Audio Culture; Readings in Modern Music, Cox, Warner, samt i svensk översättning av Andreas Engström i Nutida Musik nr 3 2006.

Vi önskar våra medlemmar och alla konsertbesökare en trevlig sommar och på återseende till hösten, där vi bl. a. ska fira Samtida Musiks 50 års jubileum i samband med den festival som vi har tagit initiativet till och som kommer att omfatta konserter och evenemang i samarbete med andra oberoende institutioner:

SOUND OF STOCKHOLM | 2010

DISCOVER AND EXPERIENCE THE INDEPENDENT MUSIC VENUES IN STOCKHOLM
10 - 14 NOVEMBER 2010

Samtida Musik stöds av Statens Kulturråd och Stockholms Kulturförvaltning
Bli medlem i Samtida Musik via vår hemsida www.samtidamusik.se